

Mr. 5 Februar 1981

HYTT
FRA
GRENLAND
ÆTTEHISTORIELAG

ITA

ZACHARIAE JONAE SCANCKE, DASTORIS SYLE
Giordensis et Raposhi Skat-landiajus
val Superioris Talle-marchia.

Charitas non opprimitur, non opprimitur.
Tardem bona causa triumphat.

Bona fortuna, cum non ex omnibus una?
In fortuna, si staret rota sub una
et non rotaver, fuit non fortuna vocata.

ZACHARIAE JONAE SCANCKE

anno 1559 - 26. feby.

Sig. Z. Skancke

Titelbladet
fra presten
Zacharias Skancke's
ministerialbok.

INNHOLD NR.5 1981:

ZACHARIAS JONSØN SKANCKE OG HANS ÅTT (forts.)..	SIDE 3
LOKALHISTORISK LITTERATUR FRA GJERPEN.....	SIDE 7
MINNEOPPGAVE FOR ELDRE.....	SIDE 9
LAGETS ARKIV.....	SIDE 9
SKIFTEKORTREGISTRET FOR BAMBLE SORENSKRIVERI...	SIDE10
LAGSNYTT.....	SIDE12

Redaksjonskomite:

Thor Gundersen, Bratsberg, 3700 SKIEN

Roar F. Nesse, Håvundveien 377, 3900 PORSGRUNN

Dag Straume, Camilla Collets vei 13, 3700 SKIEN

ZACHARIAS JONSØN SKANCKE og hans ætt.

I forrige nr. av bladet skrev vi om Seljordpresten Zacharias Jonsøn Skanche, hans barn og etterkommere. Vi skal her komme inn på ham selv og hvem han nedstammet fra. Vi skal også se litt på forfedrene til hans to koner.

Zacharias Jonsøn Skancke ble som før nevnt født 4. okt. 1601 på prestegården Langved i Innvik i Nordfjord. Hans far var Jon Mogensøn Skancke, sogneprest til Innvik og Stryn og prost over Nordfjord, og hans mor Magdalene Andersdatter Foss.

Jon Mogensøn Skancke, født 1568, stammet fra en vidt forgrenet adelig slekt som siste halvdel av 16. årh. antok navnet Skanch eller Skancke etter sitt våpemmerke, som var en avhugget fot. (Hr. Zacharias tegnet selv den avhugne foten på titebladet av sin ministeralbok. Se forsiden). Jon Mogensøns farsætt hadde tilbake til sist på 1300 hatt sete i Jemtland, som var norsk fram til 1645. Jon Mogensøn hadde tilnavnet "Jemptus". Det fortelles at han ofte hadde tjenestefolk fra Jemtland på prestegården i Innvik.

Moren Magdalene Andersdatter var datter av biskop i Bergen Anders Foss, født i Danmark i 1543 og død i Bergen 25. jan. 1607, og hustru Marine Ruprechtsdatr. Geisspusher (eller Geisaust), død før 1623.

Det har ikke lykkes å skaffe sikre opplysninger om hvor i Danmark Anders Foss var født og hvem han var sønn av. I biografiske oppslagsverk, også de danske, står oftest at hans fødested kjennes ikke. Andre mener han var født i Odense og en sønn av sogneprest der Hans Foss, gift med Karine (Karen), en datter av Hans Tausen. At han var en nær slekting av nevnte Hans Foss var i allefall sikkert.

Magdalenes mor, Marine Ruprechtsdatr. var datter av Ruprecht Geispucher, født ca. 1500 og død ca. 1569, Hans hustru het Anna og må tidligst være død 1571. Ruprecht Geispucher var den danske konges sårlæge.

Anders Foss var "en mand med skjeldne studeringer" skriver Mogens Bugge i boken "Våre Forfædre". Han var interessert i historie og genealogi. Han utgav flere skrifter, bla. stamregister over Danmarks og Norges konger. Noe av det han skrev er ennå bevart. Før han ble biskop i Bergen i 1583, var han sogneprest i Stege. Han hadde også vært rektor for klosterskolen i Antvorskov (før 1570).

Hans hustru Marine, ble i 1590 innblandet i en trolldomsak i Bergen. Hun var blitt angitt av en mann ved navn Oluf Gausdal, som selv var

anklaget for trolldom. Saka var for retten flere ganger, og det fortelles at Anders Foss reiste til København to ganger for å legge saka fram for Kongen. Det var med nød og neppe han klarte å redde kona fra bål og brand. Bispinnen ble endelig frikjent i 1592.

Magdalene Andersdatter var først gift med sogneprest ved Korskirken i Bergen, Hans Jørgensen. (Han ble i 1590 suspendert fra sin stilling, også på grunn av en trolldomsak. Han prøvde til det siste å bevidne den dømtes uskyld, da Absalon Pedersen Beyers enke, Anna Pedersdatter ble dømt for trolldom og brendt i 1590). Han må være død kort tid etter. Magdalene Andersdatter gifter seg annen gang med mag. Jon Mogensøn Skancke, som da var rektor ved latinskolen i Bergen.

Dette ekteskapet ser ut til å ha vært lite lykkelig. Fra første stund var det krangel mellom ektefellene og mellom bispefolket og svigersønnen. Mye av opphavet til denne striden mellom ektefellene skal ha vært arveskiftet mellom Magdalene og en sønn fra første ekteskap.

Hans dyktighet ved skolen var visst aldri omstridt. Han gikk for å være en dyktig og lerd mann. Selv la han skylden på "den store trætte og tiltale han forfulgtes med", som grunn til at han forsømte skolen.

Det ble klaget på ham til Domkapitelet, og han ble avsatt fra embedet først på året 1596. Samme år var "Meister" Jon sammen med svigerforeldrene til København. Bispen nyttet her høvet til å få gransket svigersønnens sak av konsistoriet (høyesterett). Retten dømte Jon og han ble satt i Blåtårnet i København. Det kom allikevel til forlik mellom Jon og svigerforeldrene om en tid, mot at Jon skulle be om forlatelse og skrifteelig love sømmelig adferd både mot dem og kona si i framtia. Magdalene skal allerede på denne tid ha ønsket å bli skilt fra sin mann.

Etter dette, trulig i året 1597 blir han så sogneprest i Innvik, en stilling nok svigerfaren hjalp ham til. De første årene av hans embedstid her synes å ha vært fredelige og gode. Senere blir han også valgt til prost over Nordfjord.

Han hadde sans for forretninger og ble etterhvert en holden mann. Men så begynner klagene på ny. I ca. 1610 blir han således anklaget for ulovelig handel. Etter hvert kommer andre ting til, bla. ekteskapsbrudd, og Mr. Jon ble fradømt sitt embede av den geistelige domstol. Senere ble han av den verdslige domstol dømt til døden i 1617. Han ble avretta først på året i 1618.

Halve boet skulle nå innbras til Kongen, og det tok flere år før saka var ferdig oppgjort. Oppgjøret mellom Magdalene Andersdatter og fogden Jacob Andersen, som også kaldte seg Foss, var oppe på Herredagen på Skaadi i Nordfjord 4. des. 1623. (Norske Herredagsdombøker 2. rekke bind VII). Fogden Jacob Andersen var nok en nær slekting av prestefrua,

muligens en bror, da det i Herredagsdommen står at han og Mr. Jon hadde aktet hverandre som svogere.

Magdalene levde så noen år i Nordfjord ettermannens død. Først fikk hun et såkalt nådens år på prestegården. Siden fikk hun Gjerane eller Gjerde, en part av prestegården som enkesete. Omkring 1630 flyttet hun til Bergen, og levde der så sent som i 1640.

Jon og Magdalene hadde foruten Zacharias følgende kjente barn: Mogens, sogneprest i Luster. Hans, pers. kap. ved Korskirken i Bergen. Theophilus sogneprest til Egersund, og døtrene Karine og Christense. Vistnok også en sønn som het Anders.

Noen lykkelig barndom og oppvekst kan disse barna neppe ha hatt.

Sagnet om "Meister-Jo" og kona Magdalene lever ennå på folkemunne i Nordfjord. Der er det Magdalene som får skylda for presten "Meister-Jo"s skjebne. Det var hun som i vondskap og utroskap ødela ham. Hun går fremdeles under navnet "Utro-Mallene" i Innvik.

I sakristiet i Innvik kirke henger malerier man mener er presten Jon Mogensen Skancke, hustruen Magdalene og deres to døtre.

Mye er skrevet om "Meister-Jo" og kona hans. Av literatur nevner vi: Ludv. Daae: Norske bygdesagn. Øverland: Norges Historie. Bygdebok for Innvik-Stryn. Årbok for Nordfjord 1969.

Som nevnt i første artikkel kom Zacharias Jonsen Skancke som sogneprest til Seljord i 1633. Han giftet seg samme året med Dorothea Jørgensdatter, datter av Rådmann Jørgen Nielsen i Skien. Det er lite vi vet om hennes genealogiske bakgrunn. Dorothea døde i mai 1643, etter ca. 10 års ekteskap. Det var syv barn i dette ekteskapet.

Zacharias giftet seg annen gang 3. nov. 1644 med den 24 år yngre Zarka Jansdatter. Hun var datter av Jan Gjertsen, som igjen var sønn av Gjert Jansen "Hollender" i Skien. Jan Gjertsen er nevnt som lagrettemann i Skien i 1612. Ellers er det trolig at han hadde tilknytning til Tønsberg, da han er nevnt som borger der i 1619. Zacharias skriver i sin selvbiografi at Zarka var i huset hos sin fadersyster Karen Gjertsdatter, gift med borgermester Johan Trinepol i Skien, da han giftet seg med henne. Gjert Jansen "Hollender" var skipper og seilte på Langesund. Han hadde inntil 1586 sitt hjem i Harlem i Nederland. Dette året slo han seg ned som trelasthandler i Skien, her var han også rådmann fra 1594 til 1607. Han var gift med Femia Søfrends datter, datter av sagbrukseier Søfren Nielsen og Karen Jørgensdatter von Ansbach.

I ekteskapet med Zarka hadde Zacharias ni barn, men noen av disse døde som små eller i ung alder.

Det er skrevet ned mange sagn og historier om Hr. Zacharias fra hans

embedstid i Seljord. Vi skal ta med en av dem, hentet fra "Gamle hermennar fraa Telemork" etter Kjetil A. Flatin, som forteller om at han både kunne være impulsiv og snar til å handle.

En kar kaldet Vonde-Lavrans kom full og vond til Seljord kirke en messe-søndag. Utafor kirkeporten gikk han beserkergang og bar seg ille. Presten ber da noen av de beste karene om å ta seg av Lavrans å få ham tilsides, men ingen våga seg fram. Da ble Skancke harm, reiv av seg prestekjolen og slengte den inn på muren. "Der ligger presten og her er mannen" sa han. Så sprang han fram, og snøgg som en hveps treiv han Lavrans og banka ham opp.

Av plasshensyn kan vi ikke her gi noen fullstendig oversikt over alle kildene vi har brukt, men vi gir gjerne opplysninger om disse hvis noen er interesert.

Denne Anetavlen til Jon Mogensøn Schanke er gjengitt etter Ingjald Mehus: Bowitzætten - Mennesker og miljø. Oslo 1953.

Karl Pedersøn på Hov i Jemtland.
Ridder, nevnt i 1394, 1405 og 1428.
Gift med Radgerd Ketilsdatter.

Ørjan Karlsøn på Hov.
Ridder. Nevnt i 1452-53.
G.m. Margrethe Jensdatter.
Nevnt i 1477.

Karl Ørjansøn på Hov, Gillestad i Jemtland.
Nevnt i 1475 og 78. Var død i 1488.

Ørjan Karlsøn på Hov.
Vepner. Nevnt fra 1500.

Mogens Ørjansøn.

Jon Mogensøn Skancke, f. ca.1568, død 1618.

Hvis vi får flere opplysninger om Zacharias Jonsøn Skancke og hans ætt, kommer vi tilbake siden.

Gunnlaug og Torbjørn Aasetre.

7 DEN INFORMATIVE SPALTE

LOKALHISTORISK LITTERATUR FRA GJERPEN

- Andersen, K.: Avd. - Myren gjennom 25 år. Skien 1956.
- Berg, L.: Litt om Østre Borge i Gjerpen. Norsk folkekultur 1929.
- Berge, R.: Borgestuen. Porsgrunn og Omegn i tekst og billeder. Oslo 1932.
- Bodenhoff, E.: Et lykkeligt Hjem. Kbh. og Kra. 1909. 1908,
- Brøgger, W.C.: Bronsecelten fra Bøle nær Porsgrunn. Oldtiden VII. Kra.
- Ghristensen, T.: Gjerpen bygds historie I-II. Skien 1971-78.
- "----- " Fra Erlands til Ibsens Venstøp. Årbok for Telemark 1974.
- Fjørkenstad, P.: Borgestadbesetningen. NRF.-medlemsblad nr. 1. 1942.
- Fischer, G.: Kryptkirken på Kapitelberget. Oslo 1933.
- Foss, E. og Andersen, I.: Menstad Lager- og Losselag 1913-63. Skien 1963.
- Freihov, H.W. og Laland, E.: Gjerpen kirke 800 år. Skien 1953.
- Gjerløw, O.: Stattholder Severin Løvenskiold. Oslo 1948.
- Gjerpen herred gjennom 100 år. 1837-1937. Ved I. Aarhus. Skien 1937.
- Gjerpen skole 100 år. Skien 1975.
- Gjerpenposten. Gjerpen I.F.'s historie. Gjerpen 1969. Oslo 1937.
- Hougen, B. og Olsen, M.: Runespennen fra Bratsberg i Gjerpen. Viking,
- Jacobsen, R.: Fossum Verks historie gjennom 400 år. Oslo 1939.
- Jensen, J.P.: Gårder og landsteder i Skien og omegn. Skien 1976.
- Knudsen, F.C.: Gjerpen - Porsgrund. Porsgr. 1948.
- Kvigne, K.: Ytre Gjerpen Arbeiderparti gjennom 40 år. Skien 1948.
- Lid, K.: Gård- og slektshistorie fra Gjerpens sydlige del. Porsgr. 1941.
- Løvenskiold, B.H.: Beskrivelse over Bradsbierg Amt og Scheens Bye med sine Forstæder. Chra. 1784.
- "-----, H.L. og Løvenskiold, A.: Slektten Løvenskiold gjennom 300 år i Norge. Oslo 1974.
- "-----, L.: Gjerpen Provstigods og Gjerpen Kirkegods. Kra 1917.
- Munch, E.: Prædikener holdne paa Reformations-Festen i Gjerpen Kirke den 31te October og 2den November 1817. Chra. 1818.
- Nielsen, T.: Menstad gård. I "Norsk Hydro" 1941 nr. 2.
- Nissen, B.A.: Gunnar Knudsen. Oslo 1957.
- Marstrander, S.: Helleristningene i Gjerpen. Skien 1969.
- Olafsen, O.: Om Langgrodalen i Luksefjeld. Norsk folkekultur 1915.
- Qvisling, J.L.: Gjerpen. En bygdebok. Den historiske del I-II. Kra. 1917-19

- Qvisling, J.L.: Gjerpen. En bygdebok. Gaardshistorie I. Kra. 1921.
 -----"----- Gjerpens prestegjelds og presters historie. Skien 1905.
 Nykås, N.J.: Kirketjenerens fortellinger. Minn. U.S.A. 1937.
 Skard, T.: Fossum park og hage. Borgestadhagen. Brekke i Skien.
 Artikler i Selskapet Havedyrkningens Venner 1928 og 1930.
 Skaar, J.N.: Prester i Gjerpen i de sidste tre Aarhundreder.
 Artikler i Grenmar 1881.

Det vil selvsagt være en svært tidkrevende oppgave å finne fram til alle artikler om Gjerpen i forskjellige aviser/tidsskrifter/medlemsblader, og det er her vi håper på medlemmenes hjelp. Her er imidlertid en del av det vi har funnet:

Varden 23/2 1916: Litt om forholdene i Gjerpen for henimot 100 aar siden. --- 29/2 1916: Gamle lensmænd i Gjerpen. --- Grenmar 31/5 og 2/6 1916: Et opløp av Gjerpensogninger i 1796. --- Vort Land 5/1 1888: En mærkelig hule. --- Forslag til ny skyldlægning for Gjerpens herred. --- Skien 1866. --- Fremskr. 1887: Fru Anne Arnold paa Borgestad. --- Urd 1909: Borgestad. --- Gjerpens sparebank 1848-98. Skien 1898. --- Tegninger af Fossum jernværks kakkelovne. H1 (ca 1820). --- Fremskridt 22/10 og 24/10, 1891 og Varden 24/3 1909: Sagn. --- Ung. ven 1910: Uthaugens ungdomsforening. --- Folkebl. 1914: Brække sluser. --- Nationen 20/1 1923: Borgestad gaard. --- Porsgr. Dagbl. 24/3 1923: Fattigskoler i gamle dager i Gjerpen. --- Grenmar 1924 (div. artikler): Gårdnavn i Gjerpen. --- Bratsb. Bl. 1/4 1921: Jordfald ved Falkumelven. --- Luthersk Kirketid. 1920: Gjerpen kirke. --- Norges industri 1932: Ildfast sten fra Borgestad. --- Urd 1934: Fossum. --- Urd 1940: Borgestad. --- Nynorsk vikeblad 8 1941: Gjerpen småbrukskule. --- Borgestad legat 1929-54. --- Ny dag 1956: Menstadslaget. Et 25-årsjubileum. --- Folkebladet 1896: Venstøb i Gjerpen. Henrik Ibsens barndomshjem. --- Husmoderen 1888: Den nationale kost i Gjerpen. --- Budstikken B.2. 1811: Om udtapning af Frogner og Løberg myr. --- Foreningen til n. f. b. 1899: Kirken paa Kapitelsberget ved Skien og paa Stein paa Ringerike. --- F.t.n.f.b. 1857: Helleristninger ved Fossum jernværk. --- Norsk idrettsblads julenr. 1903: Fossumjagterne. --- Morgenbladets extranr. 1895: Fossum. --- Juleaften 1902: Fossum. --- Skillingsmagazin 1868: Kapelsruiner ved Bratsberg.
 Diverse artikler i Historielaget for Telemark og Grenland 1918-46.
 STT Årbok 1976-77: Bygdeborger i Gjerpen. --- Tidsskrift for Telemark Historielag 1980: Prosessen mot Elline Klokkers.

Minneoppgave for eldre.

Senhøsten 1980 ble det kjent at Landslaget for bygde- og byhistorie og Nasjonalforeningen for folkehelsen innbyr alle som er født i 1914 eller tidligere til å skrive en minneoppgave. Også for medlemmer i vår forening som hører til denne aldersgruppe er dette en aktuell oppgave. Det tas ikke her sikte på at oppgavene skal være en omfattende besvarelse som har sitt grunnlag i et omfattende studium. Det er meningen at folk ganske enkelt forteller fra sitt liv. Det som en forteller kan derfor være fra tiden etter 1914. Interesserte kan kontakte formannen. De vil der kunne få en brosjyre som vil fortelle en del om denne minneoppgaveaksjonen. Hvis dere skriver noe kan dere sende besvaralsen til Telemark Fylkesbibliotek, 3730 Ulefoss. Frist for å sende inn oppgave som skal være med i bedømmelsen for premie er satt til 1. mai 1981.

LAGETS ARKIV:

Skiensslekten Ordning-Bøyesen - Berge, Tandberg.

Borgerbok for Skien - Schilbred.

Militærbiografier 1628-1814 - Ovenstad.

Fortegnelse over sorenskrivere i Norge 1591-1814 -Olafsen.

Skiftekortregister for Bamble Sorenskriveri 1665-1837.-Statsarkivet

Manntall 1801 for hele Telemark. (ca. 50 bøker etter kirkesogn)

Manntall 1664 for Nedre Telemark.(2 bøker, prestens og fogdens)

Manntall fra 1700tallet som følger:

Gårdsmannntall 1725 for:

Eidanger prestegjeld
Porsgrunn
Brevik

Manntall 1782 for:

Nissedal

Treungen

Flåbygd

Vrådal

Sundbygden

Morgedal

Dalene

Ordal

Ås

Sandlandsrend

Gårdsmannntall 1730 for:

Sauherad prestegjeld
Saude
Nes

Hjartdal pgj.

Sauland

Gransherad

Tuddal

Seljord pgj.

Flatdal

Ämotsdal

Tinn pgj.

Attrå

Hovin

Mæl

Dal

CRIENTERING OM SKIFTEKORTREGISTERET FOR BAMBLE SORENSKRIVERI

Registeret omfatter samtlige skifter innført i skifteprotokollen i tiden 1/8 1665 fram til 1837.

Bamble sorenskriveri omfatter i denne tiden følgende kommuner:

- Hele Drangedal
- Hele Bamble
- Hele gamle Eidanger
- Hele gamle Gjerpen
- Delvis gamle Sannidal
- Delvis gamle Skåtøy

Kortene er ordnet alfabetisk etter navnet på gården, men husk at navnet på gården kan ha helt andre skrivemåter tidligere. På enkelte av kortene er det også skrevet på baksiden, men her er bare kopi av forsiden. Som regel vil du forstå at det er opplysninger som mangler. Disse kan da altså stå på kortets bakside som ikke er kopiert her. På flere av kortene var skriften dårlig, derfor er også kopiene tildels meget dårlige, men forhåpentligvis er de så leselige at de kan være til nytte.

Du vil ikke finne alle skifter registrert her, husk at det finnes skifter registrert i andre kildetyper. Skifter etter prester og militære personer er således registrert andre steder. Rundt om i heimene kan det også finnes skifter av privat karakter.

Av alle skifter du finner kort for kan det skaffes fotokopi. Skriv da til Statsarkivet i Oslo, Postboks 8, Kringsjå, Oslo 8, og oppgi det som står på øvre del av kortet, eksempel:

Bamble Skifteprotokoll nr. 7 1770-1773. Aarstad i Bamble.

Fol. 59b. Skifte etter Inga Jonsdtr. død 7/3-1772.

Derved blir det enkelt for statsarkivet å finne fram til rette skifte, opplys gjerne at du har funnet fram til skiftet på grunnlag av skiftekortregisteret. Slike kopier koster for tiden kr. 2,- pr. folioside. Ønsker du å få transkribert skifter til vanlig skrivemaskinskrift, kan ansatte på statsarkivet vanligvis utføre dette. Det koster for tiden (1980) kr. 10,- for hver maskinskrevet side.

Dersom du anskaffer kopierte dokumenter fra statsarkivet eller andre steder, vil vi i Historielaget gjerne få anledning til å ta kopi av dette. Kontakt oss og vi vil sørge for kopiering.

Historielaget har fått noe motstridende opplysninger vedrørende spørsmålet om dette kortregisteret er fullstendig. Statsarkivet i Oslo hevder at det er fullstendig, men enkelte andre hevder at det er mangler,

Vi håper mange får nytte av registeret.

Med hilsen,

Drangedal Historielag

Grenland Ettehistorielag takker for at vi har fått kopiere kortregisteret som nå står til medlemmenes disposisjon i arkivet.

Vi viser nedenfor et par kort som eksempler.

Bamble

Skifteprotokoll 2 1693-1705

Kaas, Drangedal i Drangedal.

S. 30 b

Barn:

1. Knud Sunderson, umyndig.
2. Lise Sunderson, umyndig.
3. Karen Sunderson, umyndig.

1695 29/10.

Sunder Knudsen +
e. Dorethe Toffed.
g. m. Niels Sofrensen.

Skatoddens bror var
dåsel Väie.

Brd. 786 - 3 - 22. off. 563 - 1 - 8.

Hvor medregnet jordgods: Kaas.

4 høner, 4 meter. Takst 606 - 1 - 16.

Brev 1669 1/4.

Skatodd. b. 1690 2 1/2.

Bamble Skifteprotokoll nr. 10 b 1781-1784

Nøklegaard i Gjerpew
"Nøklegaard"

Fol. 459

1782 29/7.
Niels Olsen +
g. Catharina Jonsdatter.

Barn:

- 1 Ole 12 år
- 2 Abraham 10 år
- 3 Mary 15 år
- 4 Gudbjör 9 år
- 5 Ingeborg 6 år

Brd. 968 r. d. - - -

Nel. 750 r. d. 2 - 8.

Hvor medregnet jord:

Tøllen i Tønnum 1 klæde 10 2 m.

pr. 690 r. d.

Lagsnytt.

"Nytt fra Grenland Ettehistorielag" har nå nådd fram til sin tredje årgang, og vi kan rose oss av å ha en stadig økende leserskare — laget vårt vokser nemlig stadig. Vi ønsker de nye medlemmene velkommen, og vi inviterer gamle og nye medlemmer til å skrive i våre spalter, enten det dreier seg om lengre artikler, innlegg, spørsmål/svar eller gode ideer som kan komme laget til nytte.

Siden forrige medlemsblad utkom i september 1980 har vi hatt to arrangementer. Høstmøtet i oktober ble, tradisjonen tro, avholdt i Porsgrunn Bymuseum, og det var bra frammøte. Kveldens kåsør var advokat Hans Cappelen, som selv er medlem av laget vårt. Han kåserte om "Slekter, skjold og merker", og på en elegant måte klarte han å gjøre heraldikken levende og interessant for tilhørerne. Kåseriet var illustrert med lysbilder, sammensatt spesielt med tanke på et Grenlands-publikum.

Vårt novembermøte ble denne gangen lagt til foredragssalen på Brekke museum. Foredragsholder var konservator Tor Gardåsen, og emnet var "Problemstillinger, vanlige kildetyper og metode i lokal- og kulturhistorisk forskning". Etter et interessant foredrag fikk møtedeltagerne anledning til å gjøre seg kjent med museets bibliotek, som er temmelig rikholdig. Museet driver naturlig nok ikke utlånsvirksomhet, men det er ellers anledning for andre enn de ansatte til å komme og gjøre bruk av denne fine samlingen av lokalhistorisk litteratur.

Grenland Ettehistorielags eget arkiv vokser også — sakte, men sikkert. Av våre nyere anskaffelser viser det seg at kartoteket over skifter i Bamble Sorenskriveri fram til ca. 1800 er populært. Her må man kanskje regne med ventetid, men vi synes det er hyggelig å se at vårt kildearkiv blir brukt.